

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ పంచత్రింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచత్రింశః సర్గః ॥

హనుమత ఉత్పత్తిః శైశవావస్థాయామస్య
సూర్యరాహ్నైరావతోపర్యాక్రమణమింద్రస్య వవ్రతో మారుతేర్మూర్చ్ఛనం
మరుతో రోషాత్ ప్రాణినాం దుఃఖం తత్ప్రసాదనాయ దేవైః సహ
బ్రహ్మణో వాయోః పార్శ్వ ఆగమనం

అపృచ్ఛత తదా రామో దక్షిణాశాశ్రయం మునిం |
ప్రాంజలివినయోపేత ఇదమాహ వచోఽర్థవత్ || 7.35.1 ||

అతులం బలమేతద్ వై వాలినో రావణస్య చ |
న త్వేతాభ్యాం హనుమతా సమం త్వితి మతిర్మమ || 7.35.2 ||

శౌర్యం దాక్ష్యం బలం ధైర్యం ప్రాజ్ఞతా నయసాధనం |
విక్రమశ్చ ప్రభావశ్చ హనూమతి కృతాలయాః || 7.35.3 ||

దృష్ట్యైవ సాగరం వీక్ష్య సీదంతీం కపివాహినీం |
సమాశ్వాస్య మహాబాహుర్యోజనానాం శతం ప్లుతః || 7.35.4 ||

ధర్షయిత్వా పురీం లంకాం రావణాంతఃపురం తదా |
దృష్ట్వా సంభాషితా చాపి సీతా హ్యశ్వాసితా తథా || 7.35.5 ||

సేనాగ్రగా మంత్రిసుతాః కింకరా రావణాత్మజః |
ఏతే హనుమతా తత్ర ఏకేన వినిపాతితాః || 7.35.6 ||

భూయో బంధాద్ విముక్తేన భాషయిత్వా దశాననం |
లంకా భస్మీకృతా యేన పావకేనేవ మేదిని || 7.35.7 ||

న కాలస్య న శక్తస్య న విష్ణోర్విత్తపస్య చ |
కర్మాణి తాని శ్రూయంతే యాని యుద్ధే హనూమతః || 7.35.8 ||

ఏతస్య బాహువీర్యేణ లంకా సీతా చ లక్ష్మణః |
ప్రాప్తా మయా జయశ్చైవ రాజ్యం మిత్రాణి బాంధవాః || 7.35.9 ||

హనూమాన్ యది మే న స్యాద్ వానరాధిపతేః సఖా |
ప్రవృత్తిమపి కో వేత్తుం జానక్యః శక్తిమాన్ భవేత్ || 7.35.10 ||

కిమర్థం వాలీ చైతేన సుగ్రీవప్రియకామ్యయా |
తదా వైరే సముత్పన్నే న దగ్ధో వీరుధో యథా || 7.35.11 ||

నహి వేదితవాన్ మన్యే హనూమానాత్మనో బలం |
యద్ దృష్టవాంజీవితేష్టం క్లిశ్యంతం వానరాధిపం || 7.35.12 ||

ఏతన్నే భగవన్ సర్వం హనూమతి మహామునే |
విస్తరేణ యథాతత్త్వం కథయామరపూజిత || 7.35.13 ||

రాఘవస్య వచః శ్రుత్వా హేతుయుక్తమృషిస్తతః |
హనూమతః సమక్షం తమిదం వచనమబ్రవీత్ || 7.35.14 ||

సత్యమేతద్ రఘుశ్రేష్ఠ యద్ బ్రవీషి హనూమతి |
న బలే విద్యతే తుల్యో న గతౌ న మతౌ పరః || 7.35.15 ||

అమోఘశాపైః శాపస్తు దత్తోఽస్య మునిభిః పురా |
న వేత్తా హి బలం సర్వం బలీ సన్నరిమర్దన || 7.35.16 ||

బాల్యేఽప్యేతేన యత్ కర్మ కృతం రామ మహాబల |
తన్న వర్ణయితుం శక్యమితి బాలతయాస్యతే || 7.35.17 ||

యది వాస్తి త్వభిప్రాయః సంశ్రోతుం తవ రాఘవ |
సమాధాయ మతిం రామ నిశామయ వదామ్యహం || 7.35.18 ||

సూర్యదత్తవరస్వర్ణః సుమేరుర్నామ పర్వతః |
యత్ర రాజ్యం ప్రశాస్త్యస్య కేశరీ నామ వై పితా || 7.35.19 ||

తస్య భార్యా బభూవేష్టా అంజనేతి పరిశ్రుతా |
జనయామాస తస్యాం వై వాయురాత్మజముత్తమం || 7.35.20 ||

శాలిశూకనిభాభాసం ప్రాసూతేమం తదాంజనా |
ఫలాన్యాహర్తుకామా వై నిష్క్రింతా గహనే వరా || 7.35.21 ||

ఏష మాతుర్వియోగాచ్చ క్షుధయా చ భృశార్ద్రతః |
రురోద శిశురత్యర్థం శిశుః శరవణే యథా || 7.35.22 ||

తదోద్వ్యంతం వివస్వంతం జపాపుష్పోత్కరోపమం |
దదర్శ ఫలలోభాచ్చ హ్యుత్పపాత రవిం ప్రతి || 7.35.23 ||

బాలార్కాభిముఖో బాలో బాలార్క ఇవ మూర్తిమాన్ |
గ్రహీతుకామో బాలార్కం ప్లవతేఽంబరమధ్యగః || 7.35.24 ||

ఏతస్మిన్ ప్లవమానే తు శిశుభావే హనూమతి |
దేవదానవయక్షాణాం విస్మయః సుమహానభూత్ || 7.35.25 ||

నాప్యేవం వేగవాన్ వాయుర్గరుడో న మనస్తథా |
యథాయం వాయుపుత్రస్తు క్రమతేఽంబరముత్తమం || 7.35.26 ||

యది తావచ్ఛిరోరస్య ఈదృశో గతివిక్రమః |
యౌవనం బలమాసాద్య కథం వేగో భవిష్యతి || 7.35.27 ||

తమనుష్లవతే వాయుః ప్లవంతం పుత్రమాత్మనః |
సూర్యదాహభయాద్ రక్షంస్తుషారచయశీతలః || 7.35.28 ||

బహుయోజనసాహస్రం క్రామన్నేవ గతోఽంబరం |
పితుర్బలాచ్చ బాల్యాచ్చ భాస్కరాభ్యాశమాగతః || 7.35.29 ||

శిశురేష త్వదోషజ్ఞ ఇతి మత్వా దివాకరః |
కార్యం చాస్మిన్ సమాయత్తమిత్యేవం న దదాహ సః || 7.35.30 ||

యమేవ దివసం హ్యేష గ్రహీతుం భాస్కరం ఘృతః |
తమేవ దివసం రాహుర్జిఘృక్షతి దివాకరం || 7.35.31 ||

అనేన చ పరామృష్టో రాహుః సూర్యరథోపరి |
అపక్రాంతస్తతస్తస్తో రాహుశ్చంద్రార్కమర్దనః || 7.35.32 ||

ఇంద్రస్య భవనం గత్వా సరోషః సింహికాసుతః |
అబ్రవీద్ భ్రుకుటిం కృత్వా దేవం దేవగణైర్వృతం || 7.35.33 ||

బుభుక్షాపనయం దత్త్వా చంద్రార్కౌ మమ వాసవ |
కిమిదం తత్ త్వయా దత్తమన్యస్య బలవృత్రహన్ || 7.35.34 ||

అద్యాహం పర్వకాలే తు జిఘృక్షుః సూర్యమాగతః |
అథాన్యో రాహురాసాద్య జగ్రాహ సహసా రవిం || 7.35.35 ||

స రాహోర్వచనం శ్రుత్వా వాసవః సంభ్రమాన్వితః |
ఉత్పాతాసనం హిత్వా ఉద్వహన్ కాంచనీం స్రజం || 7.35.36 ||

తతః కైలాసకూటాభం చతుర్దంతం మదస్తవం |
శృంగారధారిణం ప్రాంశుం స్వర్ణఘంటాట్టహాసినం || 7.35.37 ||

ఇంద్రః కరీంద్రమారుహ్య రాహుం కృత్వా పురఃసరం |
ప్రాయాద్ యత్రాభవత్ సూర్యః సహనేన హనూమతా || 7.35.38 ||

అథాతిరభసేనాగాద్ రాహురుత్సృజ్య వాసవం |
అనేన చ స వై దృష్టః ప్రధావజ్ఞౌలకూటవత్ || 7.35.39 ||

తతః సూర్యం సముత్స్పృజ్య రాహుం ఫలమవేక్ష్య చ |
ఉత్పాత పునర్యోమ గ్రహీతుం సింహికాసుతం || 7.35.40 ||

ఉత్స్పృజ్యార్కమిమం రామ ప్రధావంతం ప్లవంగమం |
అవేక్ష్యేవం పరావృత్తో ముఖశేషః పరాఙ్ముఖః || 7.35.41 ||

ఇంద్రమాశంసమానస్తు త్రాతారం సింహికాసుతః |
ఇంద్ర ఇంద్రేతి సంత్రాసాన్ముహుర్ముహురభాషత || 7.35.42 ||

రాహోర్విక్రోశమానస్య ప్రాగేవాలక్షితం స్వరం |
శ్రుత్వేంద్రోవాచ మా భైషీరహమేనం నిషాదయే || 7.35.43 ||

ఐరావతం తతో దృష్ట్వా మహత్తదిదమిత్యపి |
ఫలం తం హస్తీరాజానమభిదుద్రావ మారుతిః || 7.35.44 ||

తథాస్య ధావతో రూపమైరావతజిఘృక్షయా |
ముహూర్తమభవద్ ఘోరమింద్రాగ్న్వోరివ భాస్వరం || 7.35.45 ||

ఏవమాధావమానం తు నాతిక్రుద్ధః శచీపతిః |
హస్తాంతాదతిముక్తేన కులిశేనాభ్యతాడయత్ || 7.35.46 ||

తతో గిరౌ పపాతైష ఇంద్రవజ్రాభితాడితః |
పతమానస్య చైతస్య వామా హనురభజ్యత || 7.35.47 ||

తస్మింస్తు పతితే చాపి వజ్రతాడనవిహ్వలే |
చుక్రోధేంద్రాయ పవనః ప్రజానామహితాయ సః || 7.35.48 ||

ప్రచారం స తు సంగృహ్య ప్రజాస్వంతర్గతః ప్రభుః |
గుహం ప్రవిష్టః స్వసుతం శిశుమాదాయ మారుతిః || 7.35.49 ||

విఙ్మాత్రాశయమావృత్య ప్రజానాం పరమార్తికృత్ |
రురోధ సర్వభూతాని యథా వర్షాణి వాసవః || 7.35.50 ||

వాయుప్రకోపాద్ భూతాని నిరుచ్ఛ్వాసాని సర్వతః |
సంధిభిర్భిద్యమానైశ్చ కాష్ఠభూతాని జజ్జిరే || 7.35.51 ||

నిఃస్వాధ్యాయవషట్కారం నిష్క్రియం ధర్మవర్జితం |
వాయుప్రకోపాత్ త్రైలోక్యం నిరయస్థమివాభవత్ || 7.35.52 ||

తతః ప్రజాః సగంధర్వాః సదేవాసురమానుషాః |
ప్రజాపతిం సమాధావన్ దుఃఖితాశ్చ సుఖేచ్ఛయా || 7.35.53 ||

ఊచుః ప్రాంజలయో దేవా మహోదరనిభోదరాః |
త్వయా తు భగవన్ సృష్టాః ప్రజా నాథ చతుర్విధాః || 7.35.54 ||

త్వయా దత్తోఽయమస్మాకమాయుషః పవనః పతిః |
సోఽస్మాన్ ప్రాణేశ్వరో భూత్వా కస్మాదేషోఽద్య సత్తమ || 7.35.55 ||

రురోధ దుఃఖం జనయన్నంతఃపుర ఇవ స్త్రియః |
తస్మాత్ త్వాం శరణం ప్రాప్తా వాయునోపహతా వయం || 7.35.56 ||

వాయుసంరోధజం దుఃఖమిదం నో నుద దుఃఖహన్ |
ఏతత్ ప్రజానాం శ్రుత్వా తు ప్రజానాథః ప్రజాపతిః || 7.35.57 ||

కారణాదితి చోక్త్వాసౌ ప్రజాః పునరభాషత |
యస్మింశ్చ కారణే వాయుశ్చుక్రోధ చ రురోధ చ || 7.35.58 ||

ప్రజాః శృణుధ్వం తత్ సర్వం శ్రోతవ్యం చాత్మనః క్షమం |
పుత్రస్తస్యామరేశేన ఇంద్రేణాద్య నిపాతితః || 7.35.59 ||

రాహోర్వచనమాస్థాయ తతః స కుపితోఽనిలః |
అశరీరః శరీరేషు వాయుశ్చరతి పాలయన్ || 7.35.60 ||

శరీరం హి వినా వాయుం సమతాం యాతి దారుభిః |
వాయుః ప్రాణః సుఖం వాయుర్వాయుః సర్వమిదం జగత్ || 7.35.61 ||

వాయునా సంపరిత్యక్తం న సుఖం విందతే జగత్ |
అద్యైవ చ పరిత్యక్తం వాయునా జగదాయుషా || 7.35.62 ||

అద్యైవ తే నిరుచ్ఛ్వాసాః కాష్ఠకుడ్యోపమాః స్థితాః |
తద్ యామస్తత్ర యత్రాస్తే మారుతో రుక్ష్పదో హి నః |
మా వినాశం గమిష్యామ అప్రసాద్యాదితేః సుతాః || 7.35.63 ||

తతః ప్రజాభిః సహితః ప్రజాపతిః
సదేవగంధర్వభుజంగగుహ్యకైః |
జగామ తత్రాస్యతి యత్ర మారుతః
సుతం సురేంద్రాభిహతం ప్రగృహ్య సః || 7.35.64 ||

తతోఽర్కవైశ్వానరకాంచనప్రభం
సుతం తదోత్సంగగతం సదాగతేః |
చతుర్ముఖో వీక్ష్య కృపామథాకరోత్
సదేవగంధర్వఋషియక్షరాక్షసైః || 7.35.65 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే పంచత్రింశః సర్గః ||